

Rozprava ke Kálámům

(*Anguttara-nikája, Tika-nipáta, Mahá-vagga, 65*)

(1) Takto jsem slyšel. Jednou Vznešený, když putoval zemí Kósalanů s velkým společenstvím mnichů, přišel do města Kálámů, nazývaného Késaputta.

Kálámové, obyvatelé Késaputty, slyšeli: „Ctihodný Gótama, syn národa Sakjů, jenž odešel do bezdomoví ze sákjovské rodiny, došel do Késaputty.

A o tomto ctihodném Gótamovi jde velmi dobrá zvěst: On je vskutku vznešený, *arahant*, pravě a zcela probuzený, s dokonalým věděním a jednáním, ten, který dobře odešel a vidí svět, neporovnatelný vůdce těch, kteří věstí se dají, učitel bohů a lidí, probuzený, vznešený.

On ukazuje tento svět jaký je, s jeho bytostmi, bohy, démony, *bráhmany* a *samany*, s bytostmi božskými i lidskými, když sám to vše jasně pochopil pravým věděním. Vykládá *Dhammu*, dobrou na počátku, dobrou uprostřed a dobrou na konci. Prohlašuje svatý život, zcela naplněný a dokonale čistý. Vskutku je dobré vidět takové *arahanty*.“

(2) A tak Kálámové z Késaputty přišli k Vznešenému. A když k němu přišli, někteří vzdali Vznešenému úctu a usedli po straně, někteří si s ním vyměnili pozdravy a po přátelském rozhovoru usedli

po straně, někteří pozdravili Vznešeného sepjatými dlaněmi a usedli po straně, někteří oznámili své jméno a rod a usedli po straně, někteří, aniž promluvili, usedli po straně.

Když takto Kálámové z Késaputty usedli po straně, řekli Vznešenému: „Ctihodný pane, jsou někteří *samanové* a *bráhmani*, kteří přicházejí do Késaputty. Vykládají a osvětlují jen své vlastní nauky, ale nauky jiných napadají, opovrhují jimi a trhají je na kusy. Ale také jiní *samanové* a *bráhmani* přicházejí do Késaputty. Také oni vykládají a osvětlují jenom vlastní nauky, ale nauky jiných napadají, opovrhují jimi a trhají je na kusy. Ctihodný pane, je v nás pochybnost a nejistota ohledně nich – který z těchto ctěných *samanů* a *bráhmanů* mluvil pravdu a který lež?”

(3) „Vskutku, Kálámové, máte proč pochybovat, být nejistí; nejistota ve vás vznikla ve věci, ve které je nutno pochybovat. Pohleďte, Kálámové. Nespoléhejte

- 1) na to, co jste získali opakovaným slyšením
- 2) ani na tradici
- 3) na legendy
- 4) na to, co je dáno v písmech
- 5) na teoretické spekulace
- 6) na samozřejmé pravdy
- 7) na uvážení zdánlivého stavu věcí
- 8) na to, že se nějaký názor shoduje s vašimi představami
- 9) na něčí přesvědčovací schopnosti
- 10) na úvahu, že 'Tento *samana* je náš učitel'.

Kálámové, jestliže vy sami víte, že tyto věci jsou špatné, že tyto věci jsou hanebné, že tyto věci moudří neschvalují, že tyto věci, jsou-li převzaty a konány, vedou ke škodě a strasti, pak, Kálámové, byste měli tyto věci opustit.

Co myslíte, Kálámové? Jestliže v člověku vystane chtivost, je to pro jeho prospěch nebo neprospěch?" – „Pro jeho neprospěch, ctihodný pane.“ – „Nuže, Kálámové, tento člověk posedlý chtivostí, přemožen chtivostí a s myslí zničenou chtivostí dokonce zabíjí, krade, páchá cizoložství, lže a navádí i ostatní, aby se chovali stejně. Bude toto na dlouhý čas pro jeho škodu a strast?" – „Ano, ctihodný pane.“

„Co myslíte, Kálámové? Jestliže v člověku vystane nenávisť, je to pro jeho prospěch nebo neprospěch?" – „Pro jeho neprospěch, ctihodný pane.“ – „Nuže, Kálámové, tento člověk posedlý nenávistí, přemožen nenávistí a s myslí zničenou nenávistí dokonce zabíjí, krade, páchá cizoložství, lže a navádí i ostatní, aby se chovali stejně. Bude toto na dlouhý čas pro jeho škodu a strast?" – „Ano, ctihodný pane.“

„Co myslíte, Kálámové? Jestliže v člověku vystane zaslepenost, je to pro jeho prospěch nebo neprospěch?" – „Pro jeho neprospěch, ctihodný pane.“ – „Nuže, Kálámové, tento člověk posedlý zaslepeností, přemožen zaslepeností a s myslí zničenou zaslepeností dokonce zabíjí, krade, páchá cizoložství, lže a navádí i ostatní, aby se chovali stejně. Bude toto na dlouhý čas pro jeho škodu a strast?" – „Ano, ctihodný pane.“

„Co myslíte, Kálámové? Jsou tyto věci dobré či špatné?“ – „Špatné, ctihodný pane.“ – „Jsou hanebné nebo nejsou hanebné?“ – „Jsou hanebné, ctihodný pane.“ – „Moudří je neschvalují nebo chválí?“ – „Neschvalují, ctihodný pane.“ – „Převzaty a konány, vedou tyto věci ke škodě a strasti nebo ne? Či jak to doopravdy je?“ – „Převzaty a konány, tyto věci vedou ke škodě a strasti. Tak to opravdu vidíme.“

„Proto, Kálámové, bylo řečeno to, co bylo takto řečeno: Pohledte, Kálámové. Nespoléhejte na to, co jste získali opakovaným slyšením, ani na tradici, na legendy, na to, co je dáno v písmech, na teoretické spekulace, na samozřejmé pravdy, na uvážení zdánlivého stavu věcí, na to, že se nějaký názor shoduje s vašimi představami, na něčí přesvědčovací schopnosti, ani na úvahu, že 'Tento samana je náš učitel'.

Kálámové, jestliže vy sami víte, že tyto věci jsou špatné, že tyto věci jsou hanebné, že tyto věci moudří neschvalují, že tyto věci, jsou-li převzaty a konány, vedou ke škodě a strasti, pak Kálámové, byste měli tyto věci opustit.

(4) Pohledte, Kálámové. Nespoléhejte na to, co jste získali opakovaným slyšením, ani na tradici, na legendy, na to, co je dáno v písmech, na teoretické spekulace, na samozřejmé pravdy, na uvážení zdánlivého stavu věcí, na to, že se nějaký názor shoduje s vašimi představami, na něčí přesvědčovací schopnosti, ani na úvahu 'Tento samana je náš učitel'.

Kálámové, jestliže vy sami víte, že tyto věci jsou dobré, že tyto věci nejsou hanebné, že tyto věci

moudří schvalují, že tyto věci, jsou-li převzaty a konány, vedou k prospěchu a štěstí, pak, Kálámové, byste měli tyto věci převzít a konat.

Co myslíte, Kálámové? Jestliže v člověku není přítomna chtivost, je to pro jeho prospěch nebo nepospěch?" – „Pro jeho prospěch, ctihodný pane.“ – „Nuže, Kálámové, tento člověk, který není posedlý chtivostí, není přemožen chtivostí a jehož mysl není zničena chtivostí, ani nezabíjí, ani nekrade, ani nepáchá cizoložství, ani nelže a nabádá naopak ostatní, aby se chovali stejně. Bude toto na dlouhý čas pro jeho prospěch a štěstí?" – „Ano, ctihodný pane.“

„Co myslíte, Kálámové? Jestliže v člověku není přítomna nenávisť, je to pro jeho prospěch nebo nepospěch?" – „Pro jeho prospěch, ctihodný pane.“ – „Nuže, Kálámové, tento člověk, který není posedlý nenávisť, není přemožen nenávisť a jehož mysl není zničena nenávisť, ani nezabíjí, ani nekrade, ani nepáchá cizoložství, ani nelže a nabádá naopak ostatní, aby se chovali stejně. Bude toto na dlouhý čas pro jeho prospěch a štěstí?" – „Ano, ctihodný pane.“

„Co myslíte, Kálámové? Jestliže v člověku není přítomna zaslepenost, je to pro jeho prospěch nebo nepospěch?" – „Pro jeho prospěch, ctihodný pane.“ – „Nuže, Kálámové, tento člověk, který není posedlý zaslepeností, není přemožen zaslepeností a jehož mysl není zničena zaslepeností, ani nezabíjí, ani nekrade, ani nepáchá cizoložství, ani nelže a nabádá naopak ostatní, aby se chovali stejně. Bude toto na dlouhý čas pro jeho prospěch a štěstí?" – „Ano, ctihodný pane.“

„Co myslíte, Kálámové? Jsou tyto věci dobré či špatné?“ – „Dobré, ctihodný pane.“ – „Jsou haněbné nebo nejsou haněbné?“ – „Nejsou haněbné, ctihodný pane.“ – „Moudří je neschvalují nebo chválí?“ – „Chválí, ctihodný pane.“ – „Převzaty a konány, vedou tyto věci k prospěchu a štěstí, nebo ne? Či jak to doopravdy je?“ – „Převzaty a konány, tyto věci vedou k prospěchu a štěstí. Tak to vskutku vidíme.“

„Proto, Kálámové, bylo řečeno to, co bylo takto řečeno: Pohleďte, Kálámové. Nespolehejte na to, co jste získali opakovaným slyšením, ani na tradici, na legendy, na to, co je dáno v písmech, na teoretické spekulace, na samozřejmé pravdy, na uvážení zdánlivého stavu věcí, na to, že se nějaký názor shoduje s vašimi představami, na něčí přesvědčovací schopnosti, na úvahu 'Tento samana je náš učitel'.

Kálámové, jestliže vy sami víte, že tyto věci jsou dobré, že tyto věci nejsou haněbné, že tyto věci moudří chválí, že tyto věci, jsou-li převzaty a konány, vedou k prospěchu a štěstí, pak, Kálámové, byste měli tyto věci převzít a konat.

(5) Kálámové, ušlechtilý žák, který se takto oprostil od chtivosti, zlé vůle a zaslepenosti, vědoucí a pozorný žije, když laskavou myslí obsáhl jednu světovou stranu, tak i druhou, tak i třetí, tak i čtvrtou, tak i oblasti nahoře, dole, napříč; takto obsáhl celý svět bezmeznou laskavou myslí, bez nenávisti a zášti.

Takto žije, když obsáhl soucitnou myslí jednu světovou stranu, tak i druhou, tak i třetí, tak i čtvrtou, tak i oblasti nahoře, dole, napříč; takto obsáhl

celý svět bezmeznou soucitnou myslí, bez nenávisti a zášti.

Takto žije, když obsáhl radostnou myslí jednu světovou stranu, tak i druhou, tak i třetí, tak i čtvrtou, tak i oblasti nahoře, dole, napříč; takto obsáhl celý svět bezmeznou radostnou myslí, bez nenávisti a zášti.

Takto žije, když obsáhl vyrovnanou myslí jednu světovou stranu, tak i druhou, tak i třetí, tak i čtvrtou, tak i oblasti nahoře, dole, napříč; takto obsáhl celý svět bezmeznou vyrovnanou myslí, bez nenávisti a zášti.

Kálámové, ušlechtilý žák, který má mysl takto prostou nenávisti, mysl prostou zlé vůle, mysl neznečištěnou a mysl očištěnou – to je ten, kdo nalézá už zde a nyní čtyři útěchy.

'Jestliže je nějaké »potom«, jestliže existuje ovoce a následek dobrých a špatných činů, pak při rozpadu těla, po smrti, vyvstanu znovu ve šťastném zrození, v nebeském světě.' To je první útěcha, kterou nalézá.

'Jestliže není žádné »potom« a neexistuje žádné ovoce a následek dobrých a špatných činů, přece se udržuji zde a nyní prostý nenávisti, prostý zlé vůle, bezstarostný a šťastný.' To je druhá útěcha, kterou nalézá.

'Jestliže zlo dopadá na svého původce, já však si nejsem vědom ničeho zlého, jak by mne mohlo postihnout zlo, když nekonám zlé činy?' To je třetí útěcha, kterou nalézá.

'Jestliže zlo nedopadá na svého původce, v každém případě jsem očištěn.' To je čtvrtá útěcha, kterou nalézá.

Vskutku, Kálámové, ušlechtilý žák, který má mysl takto prostou nenávisti, mysl prostou zlé vůle, mysl neznečištěnou a mysl očištěnou – to je ten, kdo nalézá už zde a nyní tyto čtyři útěchy.”

(6) „Tak je to, ctihodný pane, tak je to, Sugato! Ctihodný pane, ušlechtilý žák, který má mysl takto prostou nenávisti, mysl prostou zlé vůle, mysl neznečištěnou a mysl očištěnou – to je ten, kdo nalézá už zde a nyní čtyři útěchy.”

‘Jestliže je nějaké »potom«, jestliže existuje ovoce a následek dobrých a špatných činů, pak při rozpadu těla, po smrti, vyvstanu znovu ve šťastném zrození, v nebeském světě.’ To je první útěcha, kterou nalézá.

‘Jestliže není žádné »potom« a neexistuje žádné ovoce a následek dobrých a špatných činů, přece se udržuji zde a nyní prostý nenávisti, prostý zlé vůle, bezstarostný a šťastný.’ To je druhá útěcha, kterou nalézá.

‘Jestliže zlo dopadá na svého původce, já však si nejsem vědom ničeho zlého, jak by mne mohlo postihnout zlo, když nekonám zlé činy?’ To je třetí útěcha, kterou nalézá.

‘Jestliže zlo nedopadá na svého původce, v každém případě jsem očištěn.’ To je čtvrtá útěcha, kterou nalézá.

Vskutku, ctihodný pane, ušlechtilý žák, který má mysl takto prostou nenávisti, mysl prostou zlé vůle, mysl neznečištěnou a mysl očištěnou – to je ten, kdo nalézá už zde a nyní tyto čtyři útěchy.

(7) Skvěle, ctihodný pane! Skvěle, ctihodný Gótamo! Jako kdyby někdo obrátil to, co bylo převráceno, nebo odhalil to, co bylo zakryto, jako kdyby

někdo ukázal cestu zbloudilému, nebo nesl v temnotě lampu s myšlenkou: ‘Ti, kdo mají oči, uvidí to, co lze vidět.’ Tak ctihodný Gótama různými způsoby vyložil *Dhammu*. Ctihodný pane, jdeme k Vznešenému jako k útočišti, jdeme k *Dhammē* jako k útočišti, jdeme k Obci jako k útočišti.

Ctihodný pane, kéž nás Vznešený přijme za své následovníky, kteří u něj od tohoto dne pro celý život hledají své útočiště.”

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.